

Bruxelles, 12 iulie 2015

Subiect: Declarația Reuniunii la nivel înalt a zonei euro
 Bruxelles, 12 iulie 2015

Reuniunea la nivel înalt a zonei euro subliniază nevoia esențială de a restabili încrederea în relația cu autoritățile elene ca o condiție prealabilă pentru un eventual viitor acord cu privire la un nou program MES. În acest context, asumarea de către autoritățile elene este vitală, iar angajamentele în materie de politici ar trebui să fie urmate de punerea în aplicare cu succes.

Se așteaptă ca un stat membru al zonei euro care solicită asistență financiară din partea MES să adreseze, atunci când acest lucru este posibil, o solicitare similară către FMI¹. Acest lucru constituie o condiție prealabilă pentru ca Eurogrupul să ajungă la un acord cu privire la un nou program MES. Prin urmare, Grecia va solicita continuarea sprijinului din partea FMI (monitorizare și finanțare) începând cu martie 2016.

Având în vedere necesitatea restabilirii încrederii în relația cu Grecia, Reuniunea la nivel înalt a zonei euro salută angajamentele autorităților elene de a legifera fără întârziere cu privire la un prim set de măsuri. Aceste măsuri, luate în deplin acord prealabil cu instituțiile, vor include:

¹Considerentul 8 din Tratatul privind MES.

până la 15 iulie

- raționalizarea sistemului de TVA și lărgirea bazei de impozitare pentru a spori veniturile;
- măsuri inițiale pentru îmbunătățirea sustenabilității pe termen lung a sistemului de pensii ca parte a unui program cuprinzător de reformă a pensiilor;
- garantarea deplinei independențe juridice a ELSTAT;
- punerea în aplicare deplină a dispozițiilor relevante ale Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul uniunii economice și monetare, în special asigurarea faptului că Consiliul bugetar devine operațional înainte de finalizarea memorandumului de înțelegere și introducerea unor reduceri cvasi-automate ale cheltuielilor în cazul unor devieri de la obiectivele ambițioase privind excedentul primar, după solicitarea consilierii din partea Consiliului bugetar și sub rezerva aprobării prealabile din partea instituțiilor;

până la 22 iulie

- adoptarea Codului de procedură civilă, care constituie o revizuire majoră a procedurilor și a dispozițiilor pentru sistemul de justiție civilă și poate să accelereze în mod semnificativ procesul judiciar și să reducă costurile;
- transpunerea Directivei privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare cu sprijinul Comisiei Europene.

Imediat, și numai după punerea în aplicare juridică a primelor patru măsuri sus-menționate, precum și aprobarea tuturor angajamentelor cuprinse în acest document de către parlamentul elen, verificate de instituții și de Eurogrup, se poate lua o decizie privind mandatarea instituțiilor în vederea negocierii unui memorandum de înțelegere (MoU). Această decizie ar fi luată sub rezerva finalizării procedurilor naționale și dacă sunt îndeplinite condițiile prealabile de la articolul 13 din Tratatul privind MES pe baza evaluării menționate la articolul 13 alineatul (1).

În scopul de a servi drept bază pentru încheierea cu succes a memorandumului de înțelegere, oferta Greciei privind măsurile de reformă trebuie să fie puternic consolidată pentru a ține seama de poziția economică și fiscală a țării, care s-a deteriorat foarte mult în ultimul an. Guvernul elen trebuie să se angajeze în mod formal să își consolideze propunerile într-o serie de domenii identificate de instituții, să adopte un calendar clar și satisfăcător pentru legislație și pentru implementare, inclusiv criterii de referință structurale, etape și criterii de referință cantitative, precum și să asigure claritatea în ceea ce privește direcțiile de politică pe termen mediu. Guvernul elen trebuie, în special, de comun acord cu instituțiile:

- să realizeze reforme ambițioase în domeniul pensiilor și să definească politicile destinate compensării integrale a impactului bugetar al hotărârii Curții Constituționale privind reforma din 2012 a sistemului de pensii, precum și să pună în aplicare clauza privind deficitul zero sau măsuri alternative care pot fi convenite de comun acord până în octombrie 2015;
- să adopte reforme mai ambițioase ale pieței produselor, cu un calendar clar pentru punerea în aplicare a tuturor recomandărilor din setul de instrumente I al OCDE, inclusiv privind comerțul de duminică, perioadele de reduceri, proprietatea în cazul farmaciilor, sectorul laptelui și brutăriile, cu excepția produselor farmaceutice nereglementate, care vor fi puse în aplicare într-o etapă viitoare, precum și pentru deschiderea profesiilor închise care au un impact puternic la nivel macroeconomic (de exemplu, transportul cu feribotul). Pentru a da curs setului de instrumente II al OCDE, industria prelucrătoare trebuie să fie inclusă printre acțiunile prealabile;
- în ceea ce privește piețele energiei, să demareze privatizarea operatorului rețelei de transport al energiei electrice (ADMIE), cu excepția cazului în care pot fi identificate măsuri alternative care să aibă un efect echivalent asupra concurenței, astfel cum se convine între instituții;
- în ceea ce privește piețele muncii, să revizuiască în profunzime și să modernizeze negocierile colective, acțiunile sindicale și, în conformitate cu directiva relevantă și bunele practici ale UE, concedierile colective, respectând calendarul și abordarea convenite de către instituții. Pe baza acestor revizui, politicile privind piața muncii ar trebui să fie aliniate la bunele practici internaționale și europene și nu ar trebui să implice o revenire la cadrele de politică din trecut, care nu sunt compatibile cu obiectivele promovării unei creșteri durabile și favorabile incluziunii;

- să adopte măsurile necesare pentru a consolida sectorul financiar, inclusiv acțiuni decisive privind creditele neperformante și măsuri de consolidare a guvernantei Fondului elen de stabilitate financiară (HFSF) și a băncilor, în special prin eliminarea oricărei posibilități de interferență politică, mai ales în procedurile de numire.

Pe lângă acestea, autoritățile elene trebuie să întreprindă următoarele acțiuni:

- să elaboreze un program de privatizare deosebit de accelerat și cu o guvernanță îmbunătățită; activele grecești de valoare vor fi transferate într-un fond independent care va monetiza activele prin privatizări și prin alte mijloace. Monetizarea activelor va constitui o sursă pentru efectuarea rambursării programate a noului împrumut din partea MES și va genera, pe durata noului împrumut, o valoare totală de 50 de miliarde EUR, din care 25 de miliarde EUR vor fi utilizate pentru rambursarea recapitalizării băncilor și alte active; 50 % din suma rămasă (respectiv 50 % din 25 de miliarde EUR) va fi utilizată pentru reducerea ponderii datoriei în PIB, iar restul de 50 % va fi utilizat pentru investiții.

Acest fond ar fi instituit în Grecia și gestionat de autoritățile elene sub supravegherea instituțiilor europene relevante. În acord cu instituțiile și pe baza celor mai bune practici internaționale, ar trebui să se adopte un cadru legislativ pentru a se asigura proceduri transparente și o modalitate adecvată de stabilire a prețurilor de vânzare a activelor, în conformitate cu principiile și standardele OCDE privind gestionarea întreprinderilor de stat (SOE);

- în concordanță cu ambițiile guvernului elen, să modernizeze și să consolideze în mod semnificativ administrația elenă, precum și să instituie un program, sub auspiciile Comisiei Europene, de consolidare a capacităților și de depolitizare a acestei administrații. O primă propunere ar trebui prezentată până la 20 iulie, în urma discuțiilor cu instituțiile. Guvernul elen se angajează să reducă în continuare costurile administrației elene, în conformitate cu un calendar convenit cu instituțiile;

- să normalizeze pe deplin metodele de lucru cu instituțiile, inclusiv lucrările necesare care trebuie întreprinse la fața locului în Atena, pentru a îmbunătăți punerea în aplicare și monitorizarea programelor. Guvernul trebuie să se consulte cu instituțiile și să convină cu acestea cu privire la toate proiectele legislative din domeniile relevante, cu suficient timp înainte de transmiterea lor pentru consultare publică sau către parlament. Reuniunea la nivel înalt a zonei euro subliniază încă o dată faptul că punerea în aplicare este esențială și, în acest context, salută intenția autorităților elene de a solicita, până la 20 iulie, sprijin din partea instituțiilor și a statelor membre pentru asistență tehnică și solicită Comisiei Europene să coordoneze acest sprijin din partea Europei;
- Cu excepția proiectului de lege privind criza umanitară, guvernul elen va reexamina, în vederea modificării lor, actele legislative care au fost introduse contrar acordului din 20 februarie, făcând pași înapoi de la angajamentele asumate în cadrul programelor precedente, sau va identifica echivalente de compensare clare pentru drepturile dobândite care au fost create ulterior.

Angajamentele sus-menționate reprezintă cerințe minime pentru începerea negocierilor cu autoritățile elene. Cu toate acestea, Reuniunea la nivel înalt a zonei euro a clarificat că începerea negocierilor nu presupune asigurarea niciunui posibil acord final privind un nou program MES, care va trebui să se bazeze pe o decizie în privința întregului pachet (inclusiv necesitățile financiare, sustenabilitatea datoriei și o posibilă finanțare punte).

Reuniunea la nivel înalt a zonei euro ia act de posibilitatea unui program prin care să se finanțeze necesități cuprinse între 82 și 86 de miliarde EUR, conform evaluării instituțiilor. Aceasta invită instituțiile să exploreze posibilitatea de a se reduce pachetul de finanțare pe o cale fiscală alternativă sau prin venituri mai mari provenite din privatizare. Redeschiderea accesului la piață, obiectiv al oricărui program de asistență financiară, reduce necesitatea utilizării întregului pachet financiar. Reuniunea la nivel înalt a zonei euro ia act de necesitățile urgente de finanțare ale Greciei, care subliniază nevoia de a se înregistra rapid progrese pentru a se ajunge la o decizie în privința unui nou memorandum de înțelegere: se estimează că acestea se ridică la 7 miliarde EUR până la 20 iulie și încă 5 miliarde EUR până la jumătatea lunii august.

Reuniunea la nivel înalt a zonei euro recunoaște importanța asigurării posibilității statului elen de a-și achita arieratele către FMI și către Banca Greciei și de a-și onora obligațiile de plată a datoriei în următoarele săptămâni pentru a crea condițiile care să permită o încheiere în bune condiții a negocierilor. Riscurile neîncheierii rapide a negocierilor rămân depline în cazul Greciei. Reuniunea la nivel înalt a zonei euro invită Eurogrupul să discute aceste chestiuni de urgență.

Având în vedere problemele grave ale sectorului financiar elen, pachetul total al unui posibil nou program MES ar trebui să includă stabilirea unei rezerve de 10-25 miliarde EUR pentru sectorul bancar pentru a se satisface necesitățile potențiale de recapitalizare a băncilor și costurile rezoluției, din care 10 miliarde EUR ar fi disponibilizați imediat într-un cont separat la MES.

Reuniunea la nivel înalt a zonei euro este conștientă că o decizie rapidă asupra unui nou program este o condiție pentru a permite băncilor să se redeschidă, evitându-se astfel o creștere a pachetului financiar total. BCE/MUS va efectua o evaluare cuprinzătoare după sfârșitul verii. Rezerva totală va putea fi utilizată pentru acoperirea posibilelor deficite de capital, în urma evaluării cuprinzătoare, după aplicarea cadrului legal.

Există preocupări serioase în ceea ce privește sustenabilitatea datoriei elene. Acest lucru se întâmplă din cauza relaxării politicilor pe parcursul ultimelor douăsprezece luni care a dus la recenta deteriorare a mediului macroeconomic și financiar intern. Reuniunea la nivel înalt a zonei euro reamintește că statele membre din zona euro au adoptat pe parcursul ultimilor ani un set de măsuri remarcabil în sprijinul sustenabilității datoriei elene, care au ușurat serviciul datoriei elene și au redus costurile acestuia în mod semnificativ.

În acest context, în legătură cu un posibil viitor program MES și în conformitate cu spiritul declarației Eurogrupului din noiembrie 2012, Eurogrupul este gata să ia în considerare, dacă este necesar, posibile măsuri suplimentare (posibile perioade de grație și perioade de rambursare mai lungi) cu scopul de a se asigura faptul că necesarul brut de finanțare rămâne la un nivel sustenabil. Aceste măsuri vor fi condiționate de deplina punere în aplicare a măsurilor care urmează a fi convenite într-un posibil nou program și vor fi luate în considerare după prima încheiere cu succes a unei revizuirii.

Reuniunea la nivel înalt a zonei euro subliniază că nu se pot face ajustări nominale ale datoriei.

Autoritățile elene își reiterează angajamentul neechivoc de a-și onora pe de-a întregul și cu promptitudine obligațiile financiare către toți creditorii.

Dacă toate condițiile necesare incluse în prezentul document sunt îndeplinite, Eurogrupul și Consiliul guvernatorilor MES pot mandata instituțiile, în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din Tratatul privind MES, să negocieze un nou program MES, dacă, pe baza evaluării menționate la articolul 13 alineatul (1), precondițiile de la articolul 13 din Tratatul privind MES sunt îndeplinite.

Pentru a sprijini creșterea și crearea de locuri de muncă în Grecia (în următorii trei-cinci ani), Comisia va colabora îndeaproape cu autoritățile elene pentru a mobiliza până la 35 de miliarde EUR (în temeiul a diferite programe ale UE) în vederea finanțării investițiilor și a activităților economice, inclusiv în cadrul IMM-urilor. Ca măsură excepțională și dată fiind situația unică a Greciei, Comisia va transmite colegiitorilor o propunere de creștere a nivelului de prefinanțare cu 1 miliard EUR pentru a stimula imediat investițiile. Planul de investiții pentru Europa va furniza totodată oportunități de finanțare pentru Grecia.
